

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Elgalad Basam xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.07.2017 - 27.12.2017;

Instanța de apel: 25.01.2018 - 27.02.2018;

Instanța de recurs: 23.07.2018 - 15.08.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 decembrie 2017, *cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Elgalad Basam a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 375 (trei sute șaptezeci și cinci) unități convenționale, ce constituie 18750 (optsprezece mii șapte sute cincizeci) lei.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 320 (trei sute douăzeci) lei a cheltuielilor judiciare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 24.02.2017, aproximativ la ora 12.35, Elgalad Basam aflându-se la volanul automobilului de model „VW Golf”, cu numere de înmatriculare xxxx, se deplasa în mun. Chișinău pe str. Vasile Alecsandri din direcția str. Alexandru cel Bun spre str. Columna. În timpul deplasării, ajungând la intersecția str. Vasile Alecsandri - str. Columna și efectuând manevra de virare la stânga pe str. Columna, conducătorul auto Elgalad Basam, nu a manifestat prudență sporită în trafic, n-a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei și a modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile art. 56 al. 3) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că, în cazul virării la dreapta sau la stânga, conducătorul de

vehicul trebuie să cedeze trecerea bicicliștilor și conducătorilor de ciclomotoare care traversează acest carosabil pe pista pentru bicicliști, precum și pietonilor care traversează carosabilul drumului, pe care acesta urmează să vireze, cerințele art. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căruia, participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente, cerințele art. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit cărora „orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia și cerințele art. 45 al. 1) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căruia „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea de conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră” și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131 - XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, în urmare a tamponat pietonul Voronkina Taisia xxxx, a. n. xxxx, care traversa partea carosabilă a str. Columna, în apropiere de intersecția str. V. Alecsandri, de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului nominalizat.

Ca rezultat al accidentului de circulație, pietonului Voronkina Taisia i-au fost cauzate vătămări corporale medii, manifestate prin entorsa capsulei - ligamentară gradul II a articulației genunchi stâng, hemartroza a genunchiului stâng confirmat prin raportul de expertiză medico legală nr. 1386/D din 28.06.2017.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Elgalad Basam recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu admiterea demersului procurorului și de a încasa din contul inculpatului cheltuielilor de judecată în mărime de 320 lei.

În motivarea recursului procurorul a invocat că:

- în dispozitivul sentinței nu se face referire la normă legală ce ar justifica stabilirea unei pedepse penale sub limita prevăzută de dispoziția art. 264 alin. (1) Cod penal. De asemenea, în partea descriptivă a sentinței se indică că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului instanța se conduce de prevederile art. 75 Cod penal, iar în descriptivul sentinței stabilește ultimului o pedeapsa sub limita prevăzută de art. 64 alin. (3) Cod penal;

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o și ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, în astfel de circumstanțe, cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Elgalad Basam urmează să fie încasate din contul acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Elgalad Basam, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 (douăzeci și cinci) mii lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Cu privire la motivele invocate în apelul procurorului, ce vizează pedeapsa penală sub aspectul aplicării greșite a cuantumului de pedeapsă cu amendă aplicate inculpatului, Colegiul penal le-a apreciat ca fiind fondate, dat fiind că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 62, 64 și 75 Cod penal și 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Inculpatul este condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la o pedeapsă sub formă de amendă. Sancțiunea normei respective prevede pedeapsa cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale. Prin reducerea limitei maxime de pedeapsă cu o pătrime, noua limită de pedeapsă sub formă de amendă este de 487,5 unități convenționale.

Conform prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă urmează a fi fixată în limitele minime generale de 500 unități convenționale și cele maxime de 3000 unități convenționale.

Prin urmare, prima instanță aplicând pedeapsa cu amendă inculpatului în mărime de 375 unități convenționale, nu a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (3) Cod de procedură penală, motiv pentru care, în partea pedepsei, sentința atacată este lovită de nulitate absolută, impunându-se casarea părții respective și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă.

În conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitei de pedeapsă – amendă, însă cuantumul pedepsei nu poate fi mai mic de cel fixat la art. 64 alin. (3) Cod penal.

Cu privire la motivele invocate de procuror, ce vizează chestiunea cu privire la cheltuielile de judecată, acestea au fost apreciate ca fiind nefondate, deoarece conform prevederilor art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza medico-legală se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale a părții vătămate și în alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar conform alin. (2) din același articol (în redacția Legii

în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, potrivit art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016 în vigoare din 10 decembrie 2016, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, iar potrivit materialelor cauzei, raportul de expertiză vizat, este efectuat în temeiul ordonanței din 14 iunie 2017, emisă de inspectorul de poliție Luchianov O.

În context, Colegiul a relatat că, ordonatorul expertizei este reprezentantul unei instituții publice, iar Legea sus vizată, cât și legea procesual - penală nu prevede achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare cerute de apelant, astfel prevederile legale la care a făcut trimitere nu stabilesc asemenea cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis demersul privind încasarea cheltuielilor din contul inculpatului, deoarece soluția instanțelor de fond privind refuzul în încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Procurorul indică ca temei de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt recurentul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind respingerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 320 lei, pentru efectuarea expertizei medico – legală nr. 1386/D din 28 iunie 2017 (f. d. 58-59).

Colegiul respinge argumentele procurorului, ca nefondate, deoarece la judecarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Concomitent, soluția instanței de apel este susținută și de prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, adică cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Colegiul menționează că, cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea expertizei medico – legală nr. 1386/D din 28 iunie 2017, or, art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, prevede expres că, *expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale*, iar alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală (în vigoare la momentul efectuării expertizei) stipula că, *plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat*.

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală*”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

În urma celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, în cauză penală în privința lui *Elgalad Basam*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 august 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun